

Tổng quan phạm vi các nghiên cứu về năng lực thông tin sức khỏe số của sinh viên Việt Nam

Ngô Thị Huyền*, Ninh Thị Kim Thoa, Nguyễn Hồng Sinh, Đoàn Thị Thu, Dương Thị Phương Chi

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

TÓM TẮT

Trong bối cảnh ngày càng có nhiều sự quan tâm đến hoạt động chăm sóc sức khỏe và sự chuyển đổi số mạnh mẽ trong lĩnh vực y tế, việc tìm hiểu về năng lực thông tin sức khỏe số đã nhận được sự chú ý của nhiều nhà nghiên cứu. Là một phần của một dự án nghiên cứu có chủ đề về năng lực thông tin sức khỏe số của sinh viên Việt Nam, bài viết trình bày kết quả của một tổng quan phạm vi về các nghiên cứu liên quan đến chủ đề của dự án. Tổng quan này được thực hiện nhằm nhận diện các mục tiêu nghiên cứu, phương pháp nghiên cứu và những phát hiện chính của các nghiên cứu trước đây, qua đó xác định sự thiếu hụt trong nghiên cứu về chủ đề này. Tổng quan đã sử dụng các cơ sở dữ liệu ngoại văn và trong nước uy tín, tập trung vào các bài báo nghiên cứu được xuất bản trong giai đoạn từ năm 2013 đến 2023. Kết quả tổng quan cho thấy phương pháp nghiên cứu định lượng chiếm ưu thế trong các nghiên cứu về năng lực thông tin sức khỏe số của sinh viên Việt Nam. Các vấn đề nghiên cứu chính gồm đánh giá năng lực thông tin sức khỏe số, xác định yếu tố ảnh hưởng đến năng lực thông tin sức khỏe số, tìm hiểu nhận thức về năng lực thông tin sức khỏe số, tìm hiểu mối quan hệ giữa năng lực thông tin sức khỏe số và thực hành sức khỏe, và kiểm định các thang đo năng lực thông tin sức khỏe số. Các kết quả tổng quan cung cấp sự hiểu biết về tình hình nghiên cứu hiện tại về năng lực thông tin sức khỏe số của sinh viên Việt Nam, làm cơ sở đưa ra khuyến nghị cho những nghiên cứu trong tương lai.

Từ khóa: tổng quan phạm vi, năng lực sức khỏe số, năng lực thông tin sức khỏe số, sinh viên, Việt Nam

Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQG-HCM, Việt Nam

Liên hệ

Ngô Thị Huyền, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQG-HCM, Việt Nam

Email: ngohuyen@hcmussh.edu.vn

Lịch sử

- Ngày nhận: 19-2-2024
- Ngày sửa đổi: 10-7-2024
- Ngày chấp nhận: 19-9-2024
- Ngày đăng:

DOI:

Bản quyền

© ĐHQG Tp.HCM. Đây là bài báo công bố mở được phát hành theo các điều khoản của the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

1 GIỚI THIỆU

2 Chăm sóc sức khỏe là lĩnh vực đang nhận được sự
3 quan tâm lớn của người dân, các cơ quan ban ngành
4 và của chính phủ. Quyết định số 1092/QĐ-TTg do
5 Thủ tướng Chính phủ ban hành năm 2018 đã phê
6 duyệt Chương trình Sức khỏe Việt Nam¹, trong đó
7 đưa ra các nhóm giải pháp về truyền thông vận động
8 xã hội, chú trọng nghiên cứu, xây dựng và cung cấp
9 các chương trình, tài liệu truyền thông về sức khỏe
10 phù hợp với phương thức truyền thông các nhóm đối
11 tượng. Với bối cảnh chuyển đổi số trong lĩnh vực y
12 tế ngày càng diễn ra mạnh mẽ cùng với sự phát triển
13 của công nghệ, khái niệm “sức khỏe số” xuất hiện. Sức
14 khỏe số vốn được hiểu là “lĩnh vực kiến thức và thực
15 hành gắn liền với việc phát triển và sử dụng công nghệ
16 số để cải thiện sức khỏe” [2, tr. 11]. Khi sức khỏe số
17 ngày càng trở nên phổ biến thì năng lực số và năng lực
18 sức khỏe số trở thành yếu tố quan trọng quyết định
19 tính hữu ích của công nghệ y tế số³. Thúc đẩy sự phát
20 triển năng lực thông tin sức khỏe (NLTTSK) số là một
21 vấn đề quan trọng trong chính sách y tế của các quốc
22 gia.
23 Hiệp hội Thư viện Y khoa Hoa Kỳ (Medical Library
24 Association - MLA) định nghĩa NLTTSK là tập hợp

các khả năng cần thiết để: nhận ra nhu cầu về thông
tin sức khỏe; xác định các nguồn thông tin thích hợp
và sử dụng chúng để truy xuất thông tin liên quan;
đánh giá chất lượng của thông tin và khả năng áp dụng
chúng vào một tình huống cụ thể; phân tích, hiểu, và
sử dụng thông tin để đưa ra những quyết định phù
hợp về sức khỏe⁴. Trong môi trường số, NLTTSK
số được hiểu là khả năng tương tác với các nguồn
thông tin số để đưa ra những quyết định phù hợp
về sức khỏe⁵. Năng lực thông tin sức khỏe số được
định nghĩa là “khả năng tìm kiếm, tìm thấy, hiểu và
đánh giá thông tin sức khỏe từ các nguồn điện tử và áp
dụng kiến thức thu được để tìm hiểu hoặc giải quyết
một vấn đề sức khỏe”⁶. Theo WHO, sức khỏe số mở
rộng và bao gồm cả sức khỏe điện tử². Ở góc độ định
nghĩa, trong nghiên cứu này, khái niệm NLTTSK số
được xem là sự phát triển của khái niệm NLTTSK điện
tử và có thể xem là đồng nghĩa. Điều khác biệt duy
nhất có thể là sự chuyển đổi từ các kênh truy cập và
xử lý thông tin sức khỏe ở dạng điện tử sang số.
Hiện nay, chưa có sự thống nhất về cách định nghĩa
khái niệm NLTTSK số. Cách sử dụng thuật ngữ,
phạm vi hoặc trọng tâm của khái niệm NLTTSK số
có thể được thể hiện khác nhau khi được nghiên cứu

Trích dẫn bài báo này: Huyền NT, Thoa NTK, Sinh NH, Thu DT, Chi DTP. **Tổng quan phạm vi các nghiên cứu về năng lực thông tin sức khỏe số của sinh viên Việt Nam.** *Sci. Tech. Dev. J. - Soc. Sci. Hum.* 2024; ():1-11.

49 trong những lĩnh vực khoa học khác nhau như năng
50 lực sức khoẻ số, năng lực sức khoẻ điện tử, năng lực
51 thông tin sức khoẻ số. Trong phạm vi của tổng quan
52 này, thuật ngữ NLTTSK số được sử dụng thống nhất
53 cho các nghiên cứu tập trung vào hoạt động tương tác
54 với thông tin số, bao gồm cả điện tử, liên quan đến vấn
55 đề sức khoẻ của người dùng.

56 Là một phần của dự án nghiên cứu về NLTTSK số của
57 sinh viên (SV) Việt Nam, bài viết thể hiện nỗ lực tìm
58 hiểu sự thiếu hụt trong nghiên cứu về chủ đề này trong
59 bối cảnh của Việt Nam thông qua quá trình tổng quan
60 các nghiên cứu đã được công bố trong những năm gần
61 đây. Ba mục tiêu đã được đặt ra cho nghiên cứu tổng
62 quan này, gồm:

- 63 1. Nhận diện các mục tiêu và phương pháp đã
64 được sử dụng để nghiên cứu về NLTTSK số của
65 SV Việt Nam;
- 66 2. Nhận diện những phát hiện chính của các
67 nghiên cứu về NLTTSK số của SV Việt Nam;
- 68 3. Xác định sự thiếu hụt trong nghiên cứu về
69 NLTTSK số của SV Việt Nam.

70 PHƯƠNG PHÁP TỔNG QUAN

71 Tổng quan phạm vi (scoping review) giúp khắc hoạ
72 những đặc điểm cũng như phát hiện những thiếu hụt
73 của các nghiên cứu đã triển khai trong một lĩnh vực
74 nghiên cứu^{7,8}. Theo đó, nghiên cứu này sử dụng tổng
75 quan phạm vi để nhận diện mục tiêu, phương pháp
76 cũng như các phát hiện chính, từ đó xác định được sự
77 thiếu hụt đối với nghiên cứu về NLTTSK số của SV
78 Việt Nam.

79 Áp dụng hướng dẫn của nhóm tác giả Arksey và
80 O'Malley⁷ và nhóm tác giả Levac và các cộng sự⁸,
81 tổng quan này được tiến hành theo năm bước gồm (1)
82 xác định câu hỏi nghiên cứu, (2) xác định các nghiên
83 cứu liên quan, (3) lựa chọn nghiên cứu, (4) lập biểu
84 đồ dữ liệu, (5) đối chiếu so sánh, tóm tắt và báo cáo
85 kết quả.

86 Việc xác định tiêu chí đối với các nghiên cứu được
87 chọn để tổng quan cũng là một yêu cầu. Nhóm tác
88 giả Peters và các cộng sự⁹ đề xuất sử dụng ba tiêu chí
89 gồm khách thể, ý tưởng và bối cảnh nghiên cứu (pop-
90 ulation, concept and context) để xác định trọng tâm
91 của tổng quan phạm vi. Theo đó, tổng quan phạm
92 vi này xem xét các nghiên cứu có khách thể là SV đại
93 học (ĐH), có nội dung xoay quanh NLTTSK số và bối
94 cảnh nghiên cứu là Việt Nam.

95 Quy trình tổng quan phạm vi được thực hiện như sau.

96 Bước 1 – Xác định câu hỏi nghiên cứu: việc xác định
97 các câu hỏi nghiên cứu giúp định hướng rõ ràng trọng
98 tâm cho các bước tổng quan⁸. Các câu hỏi nghiên

cứ cho tổng quan này gồm: (1) Các nghiên cứu về
99 NLTTSK số của SV Việt Nam tập trung vào những
100 mục tiêu gì?; (2) Phương pháp nghiên cứu được sử
101 dụng trong các nghiên cứu về NLTTSK số của SV Việt
102 Nam là gì?; (3) Các phát hiện chính của các nghiên
103 cứu về NLTTSK số của SV Việt Nam là gì?

104 Bước 2 – Xác định các nghiên cứu liên quan: để xác
105 định các nghiên cứu phù hợp, chiến lược tìm kiếm
106 được thiết lập như sau.

107 - **Từ khoá và biểu thức tìm:** căn cứ vào tiêu chí của
108 cuộc tổng quan, các từ khoá và biểu thức tìm được
109 thiết lập như sau.

110 (“health information literacy” OR “digital health lit-
111 eracy” OR “e-health literacy” OR “electronic health
112 literacy”) AND (“young people” OR “students” OR
113 “young adult”) AND Vietnam

114 (“năng lực thông tin sức khoẻ” OR “năng lực sức
115 khoẻ” OR “năng lực sức khoẻ số”) AND (“sinh viên”
116 OR “thanh thiếu niên”).

117 - **Cơ sở dữ liệu (CSDL):** tài liệu được tìm kiếm trong
118 cả CSDL ngoại văn và trong nước. Cụ thể:

119 • **CSDL ngoại văn:** Web of Science, Pubmed, Sco-
120 pus

121 • **CSDL trong nước:** CSDL công bố Khoa học &
122 Công nghệ Việt Nam của Cục Khoa học & Công
123 nghệ Quốc gia Việt Nam (NASATI), Tài liệu nội
124 sinh ĐH Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh.

125 - **Trường tra cứu:** nhan đề, từ khoá, tóm tắt.

126 - **Thời gian xuất bản tài liệu:** 10 năm trở lại (2013-
127 2023). Tổng quan tập trung vào các kết quả nghiên
128 cứu được công bố trong những năm gần đây khi mà
129 việc chăm sóc và nâng cao sức khoẻ toàn dân nhận
130 được sự quan tâm mạnh mẽ của Chính phủ Việt
131 Nam. Điều này được thể hiện qua Quyết định số
132 122/QĐ-TTg ngày 10/01/2013 phê duyệt Chiến lược
133 quốc gia bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khoẻ nhân
134 dân giai đoạn 2011-2020, tầm nhìn đến năm 2030,
135 và Quyết định số 89/QĐ-TTg ngày 23/01/2024 phê
136 duyệt Chiến lược quốc gia bảo vệ, chăm sóc và nâng
137 cao sức khoẻ nhân dân giai đoạn đến năm 2030, tầm
138 nhìn đến năm 2045.

139 - **Ngôn ngữ:** tiếng Anh và tiếng Việt.

140 - **Loại hình tài liệu:** toàn văn bài báo nghiên cứu
141 trong các xuất bản phẩm định kỳ. Việc chọn các bài
142 báo toàn văn có thể hiện rõ mục tiêu, phương pháp và
143 kết quả là cần thiết để phân tích các nghiên cứu nhằm
144 xác định sự thiếu hụt trong nghiên cứu về NLTTSK
145 số của SV Việt Nam.

146 Việc tìm kiếm đã diễn ra với từng CSDL trong một
147 tháng, từ đầu đến hết tháng 11 năm 2023 và đã thu về
148 20 kết quả (Bảng 1).

Bảng 1: Kết quả tra cứu các cơ sở dữ liệu [Nguồn: Tác giả]

TT	CSDL	Số lượng bài báo
1	Web of Science	2
2	Pubmed	5
3	Scopus	6
4	NASATI	7
5	Tài liệu nội sinh ĐH Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh	0
Tổng		20

150 Bước 3 - Lựa chọn nghiên cứu: Sau khi tra trùng, chín
 151 kết quả bị loại. Để chọn ra những nghiên cứu phù
 152 hợp, 11 bài báo còn lại được đọc kỹ phần nhan đề,
 153 từ khoá, tóm tắt để xác nhận sự phù hợp với các tiêu
 154 chí của tổng quan. Kết quả là một bài bị loại vì mẫu
 155 nghiên cứu là người dân từ 18 đến 60 tuổi và không
 156 tách kết quả phân tích đối với người trong độ tuổi SV
 157 (18-22). Như vậy, số lượng bài báo được chọn để thực
 158 hiện tổng quan là 10.

159 Bước 4 - Lập biểu đồ dữ liệu: 10 bài báo được đọc
 160 kỹ lưỡng nhiều lần để nhận diện những thông tin cần
 161 thiết, từ đó trích xuất thông tin để thực hiện phân tích.
 162 Theo nhóm tác giả Levac và các cộng sự⁸, các thông
 163 tin trích xuất từ từng bài báo nên được tập hợp dưới
 164 dạng bảng biểu. Trong tổng quan này, các thông tin
 165 trích xuất được trình bày trong một bảng tổng hợp
 166 với các mục gồm: (1) thông tin thư mục (nhan đề,
 167 tác giả, năm xuất bản), (2) mục đích (mục đích/mục
 168 tiêu/câu hỏi nghiên cứu), (3) phương pháp (đối tượng
 169 khảo sát, mẫu, phương pháp thu thập và phân tích dữ
 170 liệu), (4) vấn đề nghiên cứu (các kết quả nghiên cứu
 171 chính), tạo thành kho dữ liệu phục vụ cho quá trình
 172 phân tích.

173 Bước 5 - Đối chiếu so sánh, tóm tắt và báo cáo kết quả:
 174 các thông tin trích xuất vào bảng tổng hợp được phân
 175 tích mô tả và quy nạp. Căn cứ vào các câu hỏi nghiên
 176 cứu, các mã mô tả (codes) được thiết lập từ quá trình
 177 phân tích nội dung các thông tin trích xuất của từng
 178 bài báo. Các mã mô tả đã được thiết lập gồm: mục
 179 tiêu nghiên cứu, đối tượng khảo sát, phương pháp
 180 chọn mẫu, phương pháp thu thập dữ liệu, phương
 181 pháp phân tích dữ liệu. Tiếp đến, các mã chủ đề
 182 (themes) được hình thành từ quá trình phân tích kết
 183 quả nghiên cứu gồm: đánh giá NLTTSK số, yếu tố ảnh
 184 hưởng đến NLTTSK số, nhận thức về NLTTSK số, tác
 185 động của NLTTSK số đến thực hành sức khỏe, kiểm
 186 định các thang đo NLTTSK số. Từ đây, kết quả tổng
 187 quan cung cấp chất liệu để khắc hoạ các đặc điểm về
 188 mục tiêu, phương pháp và kết quả nghiên cứu. Các
 189 câu hỏi nghiên cứu được trả lời dựa trên sự tổng hợp
 190 các kết quả phân tích từ quá trình tổng quan.

KẾT QUẢ TỔNG QUAN

Mục tiêu và phương pháp nghiên cứu được sử dụng để tìm hiểu năng lực thông tin sức khỏe số của sinh viên Việt Nam

195 Kết quả phân tích các bài báo cho thấy mục tiêu
 196 nghiên cứu tập trung vào năm vấn đề chính: (1) đánh
 197 giá NLTTSK số, (2) xác định các yếu tố ảnh hưởng
 198 đến NLTTSK số, (3) tìm hiểu nhận thức về NLTTSK
 199 số, (4) tìm hiểu tác động của NLTTSK số đối với thực
 200 hành sức khỏe, (5) kiểm định các thang đo NLTTSK
 201 số. Các mục tiêu nghiên cứu này cũng giúp xác định
 202 các kết quả nghiên cứu chính được trình bày tại tiểu
 203 mục 3.2.

204 Đối với phương pháp nghiên cứu, kết quả phân tích
 205 10 bài báo về năng lực thông tin sức khỏe số của SV
 206 Việt Nam cho thấy chỉ có nghiên cứu định lượng đã
 207 được sử dụng. Điều này chỉ ra rằng các phương pháp
 208 nghiên cứu định tính và nghiên cứu hỗn hợp chưa
 209 được chú trọng sử dụng trong tìm hiểu NLTTSK số
 210 của SV Việt Nam (Bảng 2). Về đối tượng khảo sát
 211 (mẫu), các nghiên cứu tập trung chủ yếu vào SV y
 212 khoa (8/10 bài báo), còn lại là người trẻ tuổi (từ 16-35
 213 tuổi) và SV của một trường ĐH. Điều này cho thấy đối
 214 tượng khảo sát của các nghiên cứu đã triển khai chưa
 215 đa dạng, còn thiếu vắng các SV từ nhiều lĩnh vực khác
 216 nhau. Một số phương pháp lựa chọn mẫu đã được sử
 217 dụng, bao gồm mẫu bóng tuyết hay mẫu ngẫu nhiên
 218 phân tầng để đảm bảo tiếp cận được các đối tượng
 219 khảo sát một cách thuận lợi và thu thập được đủ dữ
 220 liệu cần thiết.

221 Về phương pháp thu thập dữ liệu, các nghiên cứu đều
 222 tiến thành thu thập dữ liệu qua bản hỏi với hình thức
 223 trực tuyến (9/10 nghiên cứu). Việc khảo sát trực tuyến
 224 được sử dụng phổ biến để tiếp cận đến đối tượng SV
 225 và thanh niên, những người trẻ có khả năng tiếp cận
 226 công nghệ nhanh.

227 Về phương pháp phân tích dữ liệu, các kỹ thuật thống
 228 kê mô tả và thống kê suy luận được áp dụng. Trong
 229 đó, thống kê suy luận được sử dụng trong hầu hết các

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

²³⁰ nghiên cứu (9/10 bài báo), bao gồm các kỹ thuật như
²³¹ kiểm tra hồi quy tuyến tính, phân tích yếu tố khám
²³² phá (Exploratory Factor Analysis - EFA) và phân tích
²³³ yếu tố khẳng định (Confirmatory Factor Analysis -
²³⁴ CFA), đánh giá độ tin cậy của thang đo (qua phân tích
²³⁵ Cronbach Alpha). Các kỹ thuật này được thực hiện để
²³⁶ xác định mô hình nghiên cứu hay công cụ phù hợp,
²³⁷ để kiểm tra tính giá trị của các thang đo năng lực sức
²³⁸ khoẻ hoặc các mối liên kết giữa các yếu tố liên quan.

Bảng 2: Mục tiêu và phương pháp nghiên cứu được sử dụng để tìm hiểu năng lực thông tin sức khỏe số của sinh viên Việt Nam

TT	Mục tiêu nghiên cứu	Đối tượng khảo sát	Phương pháp chọn mẫu	Phương pháp thu thập dữ liệu	Phương pháp phân tích dữ liệu
1	Đánh giá năng lực thông tin sức khỏe số và xác định yếu tố ảnh hưởng ¹⁰	1.547 SV ngành Y tại trường ĐH Kỹ thuật Y Dược Đà Nẵng	Mẫu thuận tiện	Khảo sát trực tuyến	- Thống kê mô tả: tần suất. - Thống kê suy luận: kiểm tra hồi quy tuyến tính.
2	Xác định cấu trúc nội tại của năng lực đọc hiểu thông tin y tế điện tử ¹¹	236 thanh niên Việt Nam (16-35 tuổi)	Mẫu tiện lợi với phương pháp quả bóng tuyết từ mọi tỉnh thành của Việt Nam	Khảo sát trực tuyến	Thống kê suy luận: phân tích yếu tố khám phá (Exploratory Factor Analysis - EFA); và phân tích nhân tố khẳng định (Confirmatory Factor Analysis - CFA).
3	Đánh giá độ tin cậy và tính hợp lý của phiên bản tiếng Việt của eHEALS và phân tích các yếu tố ảnh hưởng ¹²	494 SV y khoa tại trường ĐH Y Hà Nội	Mẫu thuận tiện	Khảo sát trực tuyến	- Thống kê mô tả: tính giá trị trung bình và độ lệch chuẩn cho các biến định lượng, tính tần suất và phần trăm cho các biến định tính. - Thống kê suy luận: đánh giá độ tin cậy của thang đo (Cronbach Alpha), phân tích yếu tố khám phá (Exploratory Factor Analysis - EFA), phân tích hồi quy Poisson.
4	Nghiên cứu nhận thức và thực hành về eHealth và các yếu tố liên quan trong việc chẩn đoán và điều trị bệnh ¹³	523 SV y khoa và chuyên gia y tế	Mẫu tiện lợi với phương pháp quả bóng tuyết từ ba trường ĐH	Khảo sát trực tuyến	Thống kê suy luận: mô hình hồi quy đa biến Tobit, và hồi quy logistic.
5	Đánh giá mức độ eHEALS và các yếu tố liên quan; và mối liên kết giữa eHEALS với các hành vi phòng ngừa về Covid-19 ¹⁴	1.851 SV y khoa từ tám trường ĐH công lập ở Việt Nam	Mẫu phân tầng	Khảo sát trực tuyến	Thống kê suy luận: hồi quy tuyến tính và hồi quy logistic để xem xét các mối liên kết.

Continued on next page

9

Table 2 continued

6	Xác định năng lực thông tin sức khỏe số về Covid-19 và mối liên quan giữa việc tìm kiếm thông tin trực tuyến và trạng thái tinh thần của SV 15	1.003 SV Việt Nam (đa phần học tại các trường ĐH Y học hoặc Khoa học Y tế)	Mẫu tiện lợi với phương pháp quả bóng tuyết	Khảo sát trực tuyến	- Thống kê mô tả: tính trung bình, độ lệch chuẩn, tính phần trăm. - Thống kê suy luận: mô hình hồi quy tuyến tính đa biến.
7	Nghiên cứu thói quen tìm kiếm thông tin Covid-19 qua Internet và phân tích sự khác biệt về điểm eHEALS giữa các nhóm SV năm thứ nhất 16	346 SV năm thứ nhất trường ĐH Y Hà Nội	Mẫu thuận tiện	Khảo sát trực tuyến	Thống kê mô tả: tính trung bình, độ lệch chuẩn; sử dụng kiểm định Mann-Whitney để kiểm tra sự khác biệt giữa các nhóm độc lập.
8	Đánh giá mức độ sợ hãi về Covid-19 và nghiên cứu mối liên hệ với sự hiểu biết sức khỏe và hành vi liên quan đến sức khỏe 17	5.423 SV y khoa từ tám trường ĐH ở Việt Nam (Bắc, Trung, Nam)	Mẫu phân tầng	Khảo sát trực tuyến	- Thống kê mô tả: giá trị trung bình, độ lệch chuẩn, phần trăm. - Thống kê suy luận: phân tích nhân tố khám phá sử dụng Principal Component Analysis (PCA); đánh giá độ tin cậy của thang đo (phân tích Cronbach Alpha); phân tích One-way ANOVA.
9	Kiểm định độ tin cậy của thang đo năng lực sức khỏe về sơ cứu ban đầu trong du lịch ba lô 18	200 SV từ trường ĐH Y Hà Nội và ĐH Bách Khoa Hà Nội	Mẫu thuận tiện	Khảo sát trực tuyến	Thống kê suy luận: phân tích nhân tố khám phá (EFA), phân tích nhân tố khẳng định (CFA) và độ tin cậy Cronbach's alpha để đánh giá tính hợp lệ của bộ công cụ.
10	Đánh giá năng lực sức khỏe của SV 19	400 SV năm thứ ba trường ĐH Thăng Long	Mẫu ngẫu nhiên phân tầng	Khảo sát trực tiếp	Thống kê mô tả: xác định số lượng, tỷ lệ, tính trung bình, độ lệch chuẩn.

239 Kết quả nghiên cứu chính về năng lực thông tin
240 sức khỏe số của sinh viên Việt Nam

241 Đánh giá năng lực thông tin sức khỏe số

242 Có 5/10 bài báo trình bày kết quả đánh giá NLTTSK số
 243 của SV. Nghiên cứu của nhóm tác giả Nguyen và các
 244 cộng sự¹⁵ cung cấp bằng chứng về NLTTSK số của
 245 SV cũng như khả năng tìm kiếm, hiểu, đánh giá và
 246 sử dụng thông tin trực tuyến liên quan đến sức khỏe
 247 trong thời kỳ dịch bệnh Covid-19. Sinh viên Việt Nam
 248 có điểm NLTTSK số tổng thể cao đáng kể. Bên cạnh
 249 đó, công cụ tìm kiếm và mạng xã hội là những nguồn
 250 tìm kiếm thông tin y tế phổ biến nhất đối với SV Việt
 251 Nam. Tương tự, nhóm tác giả Đào Văn Phương và
 252 các cộng sự¹⁶ cho biết tổng điểm trung bình NLTTSK
 253 điện tử của SV năm thứ nhất trường Đại học Y Hà
 254 Nội ở mức cao. Hầu hết SV tham gia nghiên cứu có
 255 thói quen tìm kiếm trực tuyến thông tin sức khỏe liên
 256 quan đến Covid-19. Đồng thời, SV có khuynh hướng
 257 thích sử dụng mạng xã hội để tìm kiếm thông tin nhất.
 258 Sinh viên điều dưỡng trong nghiên cứu của nhóm tác
 259 giả Tran và các cộng sự¹⁴ cũng thể hiện điểm năng
 260 lực sức khỏe điện tử tương đối cao. Tuy nhiên, vẫn
 261 còn một tỷ lệ lớn SV điều dưỡng thiếu kỹ năng đánh
 262 giá, phân biệt nguồn lực y tế chất lượng cao và chất
 263 lượng thấp hoặc tự tin sử dụng thông tin sức khỏe
 264 trực tuyến để giải quyết các vấn đề sức khỏe. Nghiên
 265 cứu này cũng khám phá rằng các SV nam có điểm
 266 NLTTSK trực tuyến cao hơn so với SV nữ. Nhóm
 267 tác giả Hoang và các cộng sự¹⁰ đã đánh giá hành vi
 268 tìm kiếm thông tin liên quan đến sức khỏe của SV và
 269 tập trung vào bảy kỹ năng gồm: (1) thao tác, sử dụng
 270 máy tính và trình duyệt web; (2) tìm kiếm thông tin và
 271 chiến lược tìm kiếm thông tin chính xác; (3) truy cập
 272 thông tin trực tuyến đáng tin cậy; (4) đánh giá mức độ
 273 phù hợp của thông tin trực tuyến; (5) điều hướng và
 274 định hướng trang web; (6) thêm nội dung tự tạo vào
 275 ứng dụng web; (7) bảo vệ và tôn trọng quyền riêng
 276 tư khi sử dụng Internet. Kết quả khảo sát của Hoang
 277 và các cộng sự¹⁰ cho thấy NLTTSK số và hành vi tìm
 278 kiếm thông tin trên web của SV chỉ ở mức trung bình.
 279 Sinh viên đạt điểm cao nhất cho kỹ năng thao tác, sử
 280 dụng máy tính và trình duyệt web, trong khi đạt điểm
 281 thấp nhất cho kỹ năng điều hướng và định hướng web.
 282 Tương tự như nghiên cứu của nhóm tác giả Nguyen
 283 và các cộng sự¹⁵ và nhóm tác giả Đào Văn Phương và
 284 các cộng sự¹⁶, một tỷ lệ khá cao SV truy cập các công
 285 cụ tìm kiếm (Google, Yahoo), mạng xã hội (Facebook,
 286 Instagram, Twitter) và YouTube. Trong khi đó, hành
 287 vi tìm kiếm trang web của bác sĩ hoặc công ty bảo
 288 hiểm y tế đạt điểm thấp nhất. Bên cạnh đó, nhóm
 289 tác giả Hoang và các cộng sự¹⁰ cũng củng cố kết quả
 290 nghiên cứu của nhóm tác giả Tran và các cộng sự¹⁴

291 khi phát hiện rằng có sự khác biệt về NLTTSK số giữa
 292 các giới tính khi mà điểm đánh giá của SV nam tốt
 293 hơn nữ. Không khác nhiều so với các nghiên cứu
 294 trước đó, nhóm tác giả Le và các cộng sự¹² cho biết
 295 trong số những người tham gia nghiên cứu, bao gồm
 296 hầu hết là SV chuyên ngành bác sĩ đa khoa và SV năm
 297 thứ tư trường ĐHY Hà Nội, việc tìm kiếm thông tin
 298 sức khỏe trực tuyến rất phổ biến và tổng thể điểm
 299 NLTTSK điện tử tương đối cao.

300 Nhìn chung, kết quả của các nghiên cứu cho thấy
 301 NLTTSK số của SV Việt Nam ở mức từ trung bình
 302 đến cao. Sinh viên có khuynh hướng đạt điểm cao
 303 hơn ở những kỹ năng nằm trong những bước đầu tiên
 304 trong việc tiếp cận thông tin sức khỏe trực tuyến và
 305 đóng một vai trò quan trọng trong sáu kiến thức cốt
 306 lõi về năng lực sức khỏe số của nhóm tác giả Norman
 307 và Skinner²⁰. Các nhóm nghiên cứu tiếp tục đưa ra
 308 khuyến nghị làm thế nào để nâng cao NLTTSK số của
 309 SV, đặc biệt là đối với kỹ năng ở giai đoạn sau của quy
 310 trình tìm kiếm thông tin, ví dụ như đánh giá thông
 311 tin.

312 Các nghiên cứu cũng cho thấy có sự khác biệt về giới
 313 trong NLTTSK số khi mà SV nam thể hiện tốt hơn
 314 trong các bài kiểm tra năng lực. Sự khác biệt về giới
 315 tính trong NLTTSK số được lý giải có thể là do thói
 316 quen sử dụng Internet để tìm kiếm thông tin và năng
 317 lực công nghệ thông tin khác nhau giữa SV nam và
 318 nữ.

319 Bên cạnh đó, các phát hiện cũng chứng minh rằng SV
 320 có thói quen sử dụng các công cụ tìm tin trực tuyến và
 321 mạng xã hội để tiếp cận thông tin liên quan đến sức
 322 khỏe. Điều này có thể được lý giải là vì công cụ tìm
 323 tin trực tuyến và mạng xã hội ngày càng phổ biến, dễ
 324 theo dõi và dễ sử dụng.

325 Yếu tố ảnh hưởng đến năng lực thông tin sức
326 khỏe

327 Việc tìm hiểu các yếu tố ảnh hưởng đến NLTTSK số
 328 của SV nhận được sự quan tâm của 3/10 nghiên cứu.
 329 Theo nghiên cứu của nhóm tác giả Nguyen và các cộng
 330 sự¹³, rào cản phổ biến nhất cho việc sử dụng y tế
 331 điện tử là năng lực công nghệ thông tin, tiếp đến là
 332 năng lực bảo mật, kiểm soát rủi ro và chưa được đào
 333 tạo về ứng dụng y tế điện tử. Bên cạnh đó, độ tuổi,
 334 NLTTSK điện tử và việc sử dụng Internet để cập nhật
 335 kiến thức y tế có mối liên quan tích cực với việc sử
 336 dụng các công cụ y tế điện tử trong thực hành lâm
 337 sàng. Nhiều yếu tố tác động hơn đã được phát hiện
 338 bởi nhóm tác giả Hoang và các cộng sự¹⁰ bao gồm
 339 giới tính, chương trình giáo dục, trình độ tiếng Anh,
 340 số giờ sử dụng Internet mỗi ngày, lý do sử dụng In-
 341 ternet, phương tiện đăng nhập Internet và hành vi

342 tìm kiếm thông tin trên web. Cụ thể, SV điều dưỡng
 343 gây mê và công nghệ hình ảnh y tế có NLTTSK số tốt
 344 hơn SV điều dưỡng tổng quát; SV có trình độ tiếng
 345 Anh tốt và có hành vi tìm kiếm thông tin trên web
 346 thì cũng có NLTTSK số tốt hơn; việc tăng tần suất sử
 347 dụng Internet để tìm kiếm và thu thập thông tin từ
 348 các trang web chuyên môn liên quan đến sức khỏe là
 349 một biện pháp can thiệp thành công nhằm nâng cao
 350 NLTTSK số; những SV sử dụng máy tính ở nhà để
 351 đăng nhập Internet có NLTTSK số cao hơn những SV
 352 khác không sử dụng cách này. Nghiên cứu của nhóm
 353 tác giả Le và các cộng sự¹² bổ sung một số yếu tố ảnh
 354 hưởng đến điểm NLTTSK số của SV trường Đại học
 355 Y Hà Nội như thiết bị tìm kiếm, tình trạng bệnh và độ
 356 tin cậy của nguồn thông tin y tế.
 357 Các nghiên cứu trên chỉ ra có nhiều yếu tố ảnh hưởng
 358 đến NLTTSK số của SV, có thể kể đến yếu tố nhân
 359 khẩu học (giới tính, tình trạng bệnh), đào tạo, nguồn
 360 thông tin (độ tin cậy), công nghệ thông tin (năng lực
 361 công nghệ thông tin, năng lực bảo mật, thiết bị tìm
 362 kiếm, sử dụng Internet), và trình độ tiếng Anh.

363 **Nhận thức về năng lực thông tin sức khỏe số**

364 Nhận được ít sự quan tâm hơn so với các vấn đề
 365 nghiên cứu khác, chỉ có 1/10 nghiên cứu tìm hiểu
 366 nhận thức về NLTTSK số của SV. Trong nghiên cứu
 367 của mình, nhóm tác giả Nguyen và các cộng sự¹³ chỉ
 368 ra rằng NLTTSK số của SV ở mức vừa phải. Kết quả
 369 nghiên cứu này cũng cho thấy rào cản lớn đối với việc
 370 ứng dụng sức khỏe điện tử tại Việt Nam là các bác sĩ
 371 và SV y khoa chưa nhận thức được vai trò và lợi ích
 372 của các công cụ sức khỏe số trong thực hành lâm sàng.
 373 Cụ thể, điểm số về lợi ích được cảm nhận của các công
 374 cụ sức khỏe điện tử ở mức dưới mức trung bình, cho
 375 thấy lợi ích của sức khỏe số đối với người tham gia
 376 nghiên cứu là chưa rõ ràng. Điều này được giải thích
 377 là do Việt Nam mới ở giai đoạn đầu của chuyển đổi
 378 số. Do đó, việc đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số
 379 ở mọi cấp độ của hệ thống chăm sóc sức khỏe Việt
 380 Nam là rất cần thiết. Nhóm tác giả Nguyen và các
 381 cộng sự¹³ chứng minh vai trò quan trọng của việc xây
 382 dựng và tích hợp NLTTSK số một cách có hệ thống
 383 vào chương trình đào tạo y khoa hiện nay. Điều này
 384 sẽ hữu ích cho các bác sĩ và SV y khoa có thể thích
 385 ứng với sự chuyển đổi số mạnh mẽ trong chăm sóc
 386 sức khỏe tại Việt Nam. Những cá nhân này có thể có
 387 kỹ năng công nghệ thông tin tốt nhưng họ vẫn gặp
 388 những hạn chế trong việc đánh giá thông tin y tế mà
 389 họ tìm thấy và sử dụng thông tin y tế trong thực hành
 390 lâm sàng.

391 Kết quả của một nghiên cứu chưa thể giúp đưa ra kết
 392 luận đối với nhận thức về NLTTSK số của SV. Tuy

393 nhiên, những kết quả ban đầu cho thấy cần nhiều nỗ
 394 lực hơn nữa để nâng cao nhận thức của SV đối với vấn
 395 đề sức khỏe số, bao gồm cả NLTTSK số.

396 **Tác động của năng lực thông tin sức khỏe số** 397 **đến thực hành sức khỏe**

398 Có 5/10 bài báo tập trung tìm hiểu tác động của
 399 NLTTSK số đến thực hành sức khỏe. Theo nhóm tác
 400 giả Ngô Thị Thu Hiền và Trương Quốc Anh¹⁹, tần
 401 suất xem các chương trình truyền hình liên quan đến
 402 y tế và tần suất tra cứu thông tin y tế có ý nghĩa thống
 403 kê với năng lực sức khỏe của SV. Trong khi đó, nghiên
 404 cứu của nhóm tác giả Hoang và các cộng sự¹⁷ cho thấy
 405 NLTTSK có tác dụng giảm thiểu nỗi sợ hãi của SV khi
 406 đối mặt với đại dịch Covid-19, cải thiện sức khỏe cũng
 407 như phúc lợi của họ. Điều quan trọng là mọi người,
 408 đặc biệt là nhân viên y tế, phải có đủ khả năng tiếp
 409 cận, phân tích và áp dụng thông tin y tế trong đại dịch
 410 Covid-19 để bảo vệ sức khỏe của chính họ và những
 411 người họ chăm sóc. Do đó, NLTTSK phải được coi
 412 là yếu tố then chốt của trách nhiệm và sự bền vững
 413 xã hội, đồng thời là công cụ thiết yếu cho cả người
 414 nhận và người cung cấp thông tin nhằm giảm thiểu
 415 và ngăn chặn những đại dịch tiềm ẩn trong tương lai.
 416 Nhóm tác giả Nguyen và các cộng sự¹⁵ nhận định
 417 rằng NLTTSK số cần được nhấn mạnh là yếu tố trung
 418 gian giúp tăng cường tác động tích cực về tầm quan
 419 trọng của việc tìm kiếm thông tin đối với sức khỏe
 420 tâm lý. Những SV có mức hài lòng trung bình đối với
 421 thông tin có nhiều khả năng bị hạn chế về NLTTSK số
 422 hơn so với những SV thể hiện sự hài lòng với thông
 423 tin thu được. Điều này có thể là do các cấp độ cao
 424 hơn của NLTTSK số yêu cầu người ta phải lựa chọn
 425 và đánh giá một cách nghiêm túc thông tin có sẵn trên
 426 Internet. Nghiên cứu của nhóm tác giả Nguyen và các
 427 cộng sự¹³ cho thấy NLTTSK số và việc sử dụng Inter-
 428 net để cập nhật kiến thức y tế có mối liên quan tích cực
 429 với việc sử dụng các công cụ y tế số trong thực hành
 430 lâm sàng. Kết quả đáng chú ý trong nghiên cứu của
 431 nhóm tác giả Tran và các cộng sự¹⁴ cho thấy những
 432 SV có điểm NLTTSK số cao hơn có khả năng tuân
 433 thủ các hành vi phòng ngừa cao hơn, bao gồm rửa tay
 434 thường xuyên, đeo khẩu trang, giữ khoảng cách vật
 435 lý. Bên cạnh đó, kết quả cũng cho thấy những SV có
 436 điểm NLTTSK số cao ít có khả năng mắc chứng rối
 437 loạn lo âu hơn. Những người có đủ NLTTSK số có
 438 thể đánh giá và lựa chọn các nguồn thông tin chính
 439 xác và dựa trên bằng chứng, từ đó khuyến khích họ
 440 tuân thủ các hành vi bảo vệ thích hợp.

441 Các kết quả nghiên cứu chỉ ra mối quan hệ tích cực
 442 của NLTTSK số đối với thực hành sức khỏe của SV.
 443 Những SV thể hiện được NLTTSK số tốt hơn được

444 cho là có khả năng chăm sóc sức khoẻ của bản thân
445 tốt hơn. Vì vậy, các nghiên cứu đều khuyến nghị tích
446 hợp đào tạo NLTTSK số vào chương trình đào tạo cho
447 SV, bao gồm cả SV ngành y, để giúp cải thiện việc tuân
448 thủ các biện pháp phòng ngừa và giảm thiểu các vấn
449 đề về sức khoẻ.

450 **Kiểm định các thang đo năng lực sức khoẻ số**

451 Thang đo NLTTSK số được kiểm định trong 3/10 bài
452 báo. Nhóm tác giả Paige và các cộng sự²¹ đã giới thiệu
453 một công cụ để đo lường NLTTSK số (Transactional
454 eHealth Literacy Instrument – TeHLI) gồm: vận hành
455 (khả năng sử dụng các thiết bị công nghệ để đọc và
456 viết về sức khoẻ), giao tiếp (khả năng kiểm soát, thích
457 ứng và giao tiếp cộng tác về sức khỏe với người khác
458 trong môi trường xã hội trực tuyến), đánh giá (khả
459 năng đánh giá mức độ liên quan, độ tin cậy và rủi ro
460 khi chia sẻ và tiếp nhận thông tin liên quan đến sức
461 khỏe trên Internet), và tịnh tiến (khả năng áp dụng
462 thông tin liên quan đến sức khỏe từ Internet trong các
463 bối cảnh khác nhau). Tuy nhiên, do tính mới của công
464 cụ đánh giá này nên nó chủ yếu được ứng dụng vào
465 nhóm dân số trung niên. Để xem xét khả năng áp
466 dụng thang đo cho những nhóm dân số khác, nghiên
467 cứu của nhóm tác giả Nguyen và các cộng sự¹¹ đã thử
468 nghiệm với SV. Kết quả nghiên cứu cho thấy TeHLI
469 có thể được coi là một công cụ có giá trị để đo lường
470 các mức độ năng lực khác nhau về NLTTSK số. Tập
471 trung vào một khía cạnh của sức khỏe, nghiên cứu
472 của nhóm tác giả Nguyễn Thị Thảo và các cộng sự¹⁸
473 kiểm định độ tin cậy của thang đo NLTTSK về sơ cứu
474 ban đầu trong du lịch ba lô và các chỉ số cho thấy rằng
475 đây là một công cụ đáng tin cậy để sử dụng tại Việt
476 Nam. Những phát hiện từ nghiên cứu của nhóm tác
477 giả Le và các cộng sự¹² cho thấy phiên bản eHEALS
478 tiếng Việt về tìm kiếm thông tin y tế trực tuyến là một
479 thước đo đáng tin cậy và hợp lệ về NLTTSK số của SV.
480 Nhiều thang đo NLTTSK đã được xây dựng bởi các
481 học giả và cơ quan nghiên cứu trên thế giới. Việc kiểm
482 tra sự phù hợp của các thang đo đối với SV Việt Nam
483 mở rộng khả năng sử dụng các thang đo này, từ đó
484 giúp cung cấp công cụ đánh giá NLTTSK số của SV,
485 giúp đưa ra định hướng trong việc phát triển năng lực
486 này của họ.

487 **THẢO LUẬN**

488 Kết quả tổng quan giúp nhận diện một số vấn đề trong
489 nghiên cứu về NLTTSK số của SV Việt Nam như sau:
490 Thứ nhất, kết quả tra cứu và chọn lọc tài liệu được
491 xuất bản trong giai đoạn 10 năm từ 2013 đến 2023 là
492 10 bài báo trình bày kết quả nghiên cứu về NLTTSK
493 số của SV Việt Nam. Trong đó, các bài báo chủ yếu
494 được xuất bản từ năm 2019 đến 2023 mà thiếu vắng

những công bố được xuất bản trong giai đoạn trước
495 đó. Số lượng này là tương đối ít so với mức độ quan
496 tâm về chủ đề này trong cộng đồng nghiên cứu trên
497 thế giới. Vì vậy, cần có thêm những nghiên cứu về chủ
498 đề này trong bối cảnh của Việt Nam nói chung và SV
499 Việt Nam nói riêng, đặc biệt là trong bối cảnh chuyển
500 đổi số lĩnh vực y tế của Việt Nam.

501 Thứ hai, các nghiên cứu chủ yếu tập trung vào SV y
502 khoa hoặc quy mô khảo sát chưa đa dạng. Điều này
503 cho thấy sự thiếu hụt những nghiên cứu về NLTTSK
504 số của SV đến từ nhiều trường ĐH đào tạo nhiều lĩnh
505 vực ngành nghề khác nhau. Do đó, các nghiên cứu
506 trong tương lai cần mở rộng đối tượng và quy mô khảo
507 sát để có cái nhìn toàn diện hơn về NLTTSK số của SV
508 Việt Nam.

509 Thứ ba, hầu hết các nghiên cứu đều sử dụng phương
510 pháp định lượng. Mỗi phương pháp nghiên cứu đều
511 có ưu điểm và hạn chế cũng như được thiết kế để
512 giúp trả lời các câu hỏi nghiên cứu một cách phù hợp.
513 Phương pháp nghiên cứu định lượng tạo ra dữ liệu
514 khách quan có thể được truyền đạt rõ ràng thông qua
515 số liệu thống kê và con số. Trong bối cảnh có sự giao
516 thoa giữa các lĩnh vực khoa học và các chủ đề nghiên
517 cứu về sức khoẻ cũng ngày càng nhận được sự quan
518 tâm của các lĩnh vực khác, trong đó có khoa học xã
519 hội, việc sử dụng đa dạng các phương pháp nghiên
520 cứu là cần thiết để có cái nhìn đa chiều về một vấn đề
521 nghiên cứu. Việc sử dụng phương pháp nghiên cứu
522 định tính và hỗn hợp được khuyến nghị khi nghiên
523 cứu về NLTTSK số của SV.

524 Thứ tư, các nghiên cứu tập trung vào một số vấn đề
525 gồm đánh giá NLTTSK số, xác định yếu tố ảnh hưởng
526 đến NLTTSK số, tìm hiểu nhận thức về NLTTSK số,
527 tìm hiểu mối quan hệ giữa NLTTSK số và thực hành
528 sức khoẻ, và kiểm định các thang đo NLTTSK số. Còn
529 nhiều vấn đề khác về NLTTSK số của SV chưa được
530 tập trung nghiên cứu. Vì vậy, việc mở rộng các vấn đề
531 nghiên cứu là cần thiết để giải quyết những thiếu hụt
532 khi nghiên cứu về NLTTSK số của SV.

533 **KẾT LUẬN**

534 Trong bối cảnh sự quan tâm đến hoạt động chăm sóc
535 sức khoẻ ngày càng tăng và sự chuyển đổi số mạnh
536 mẽ trong lĩnh vực y tế thì đã có những nghiên cứu
537 về NLTTSK số của SV Việt Nam. Thông qua phương
538 pháp tổng quan phạm vi, bài viết cho thấy sự phổ
539 biến của phương pháp nghiên cứu định lượng trong
540 các nghiên cứu về chủ đề này. Các vấn đề nghiên
541 cứu cũng được nhận diện như đánh giá NLTTSK số,
542 xác định yếu tố ảnh hưởng đến NLTTSK số, tìm hiểu
543 nhận thức về NLTTSK số, tìm hiểu mối quan hệ giữa
544 NLTTSK số và thực hành sức khoẻ, và kiểm định các
545 thang đo NLTTSK số. Từ đó, bài viết cung cấp sự hiểu
546

547 biết về tình hình nghiên cứu hiện tại về NLTTSK số
548 của SV Việt Nam cũng như đưa ra khuyến nghị cho
549 những nghiên cứu trong tương lai. Một trong những
550 khó khăn khi thực hiện tổng quan về chủ đề này là
551 việc khó tiếp cận nguồn tài liệu tiếng Việt được công
552 bố trên các tạp chí khoa học trong nước vì chưa có
553 CSDL tập trung cho loại công bố này. Vì vậy, việc
554 tra cứu tài liệu đã được thực hiện với hai CSDL trong
555 nước gồm NASATI và tài liệu nội sinh của Đại học
556 Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh. Việc mở rộng tra
557 cứu tài liệu tiếng Việt tại các CSDL trong nước có thể
558 giúp tiếp cận được nhiều kết quả nghiên cứu hơn.

559 LỜI CẢM ƠN

560 Nghiên cứu được tài trợ bởi Đại học Quốc gia Thành
561 phố Hồ Chí Minh (ĐHQG-HCM) trong khuôn khổ
562 Đề tài mã số C2023-18b-03.

563 DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

564 CSDL: Cơ sở dữ liệu
565 NLTTSK: Năng lực thông tin sức khỏe
566 SV: Sinh viên

567 XUNG ĐỘT LỢI ÍCH

568 Bài viết này không có xung đột lợi ích.

569 ĐÓNG GÓP CỦA TÁC GIẢ

570 Tác giả Ngô Thị Huyền tìm kiếm tài liệu, phân tích tài
571 liệu, viết bản thảo.

572 Tác giả Ninh Thị Kim Thoa phân tích tài liệu, viết bản
573 thảo.

574 Tác giả Nguyễn Hồng Sinh, Đoàn Thị Thu viết bản
575 thảo.

576 Tác giả Dương Thị Phương Chi tìm kiếm tài liệu, viết
577 bản thảo.

578 TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 579 1. Thủ tướng Chính phủ. Quyết định số 1092/QĐ-TTg của Thủ
580 tướng Chính phủ: Phê duyệt Chương trình Sức khỏe Việt
581 Nam [Internet]. 2018 [cited 2024 Feb 18]; Available from:
582 [https://vanban.chinhphu.vn/default.aspx?pageid=27160&](https://vanban.chinhphu.vn/default.aspx?pageid=27160&docid=194685)
583 [docid=194685](https://vanban.chinhphu.vn/default.aspx?pageid=27160&docid=194685).
- 584 2. WHO. Global strategy on digital health 2020-2025 [In-
585 ternet]. Geneva: World Health Organization; 2021 [cited
586 2024 Jan 28]; Available from: [https://iris.who.int/bitstream/](https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/344249/9789240020924-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y)
587 [handle/10665/344249/9789240020924-eng.pdf?sequence=1&](https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/344249/9789240020924-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y)
588 [isAllowed=y](https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/344249/9789240020924-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y).
- 589 3. Kickbusch I, Piselli D, Agrawal A, Balicer R, Banner O, Adel-
590 hardt M, et al. The Lancet and Financial Times Commission
591 on governing health futures 2030: growing up in a digital
592 world. The Lancet Commissions [Internet]. 2021 [cited 2024
593 Jan 28];(398):1727-76; Available from: [https://www.thelancet.](https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736(2021)2901824-9)
594 [com/action/showPdf?pii=S0140-6736\(2021\)2901824-9](https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736(2021)2901824-9).
- 595 4. Shipman JP, Kurtz-Rossi S, Funk CJ. The health information lit-
596 eracy research project. Journal of the Medical Library Associa-
597 tion [Internet]. 2009;97(4):293-301; PMID: 19851494. Available
598 from: <https://doi.org/10.3163/1536-5050.97.4.014>.

- 599 5. Htay MNN, Parial LL, Tolabing MaC, Dadaczynski K, Okan O,
600 Leung AYM, et al. Digital health literacy, online information
601 seeking behaviour, and satisfaction of Covid-19 information
602 among the university students of East and South-East Asia.
603 PLoS One. 2022;17(4):1-17; PMID: 35417478. Available from:
604 <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0266276>.
- 605 6. European Commission. European citizens' digital health
606 literacy [Internet]. 2014 [cited 2024 Jan 28]; Available from:
607 [https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/](https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fd42f9e7-937c-41f3-bf03-4221b2db712b/language-en)
608 [fd42f9e7-937c-41f3-bf03-4221b2db712b/language-en](https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fd42f9e7-937c-41f3-bf03-4221b2db712b/language-en).
- 609 7. Arksey H, O'Malley L. Scoping studies: towards a
610 methodological framework. Int J Soc Res Methodol.
611 2005;8(1):19-32; Available from: [https://doi.org/10.1080/](https://doi.org/10.1080/1364557032000119616)
612 [1364557032000119616](https://doi.org/10.1080/1364557032000119616).
- 613 8. Levac D, Colquhoun H, O'Brien KK. Scoping studies: ad-
614 vancing the methodology. Implementation Science [Inter-
615 net]. 2010;5:69; PMID: 20854677. Available from: [https://doi.](https://doi.org/10.1186/1748-5908-5-69)
616 [org/10.1186/1748-5908-5-69](https://doi.org/10.1186/1748-5908-5-69).
- 617 9. Peters MD, Godfrey C, McInerney P, Munn Z, Tricco AC, Khalil
618 H. Chapter 11: Scoping reviews. In: Aromataris E, Munn Z, edi-
619 tors. JBI manual for evidence synthesis [Internet]. JBI; 2020
620 [cited 2024 Feb 18];.
- 621 10. Hoang TN Sen, Le TTT, Vo TNH. Digital health literacy among
622 healthcare students in Da Nang, Vietnam: a cross-sectional
623 survey. Journal of Health Literacy. 2023;8(2):12-24;.
- 624 11. Nguyen TPT, Do AL, Do HN, Vu TMT, van Kessel R, Wong BLH, et
625 al. Evidence of internal structure of the transactional eHealth
626 literacy among Vietnamese youth: an instrument validation
627 study. Front Public Health. 2023;11:1036877; Available from:
628 <https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1036877>.
- 629 12. Le LTT, Tran LT, Dang CS, Nguyen PD, Tran NA, Pham TH, et
630 al. Testing reliability and validity of the Vietnamese version of
631 the eHealth literacy scale (eHEALS) among medical students
632 in Vietnam. Int J Med Inform. 2023;170:104962; Available from:
633 <https://doi.org/10.1016/j.ijmedinf.2022.104962>.
- 634 13. Nguyen LH, Nguyen LTK, Nguyen TT, Trong Dam VA, Vu
635 TMT, Nguyen HAS, et al. Practices, perceived benefits, and
636 barriers among medical students and health care profes-
637 sionals regarding the adoption of eHealth in clinical
638 settings: a cross-sectional survey study. JMIR Med Educ.
639 2022;8(3):e34905; PMID: 36098992. Available from: [https://doi.](https://doi.org/10.2196/34905)
640 [org/10.2196/34905](https://doi.org/10.2196/34905).
- 641 14. Tran HTT, Nguyen MH, Pham TTM, Kim GB, Nguyen HT,
642 Nguyen NM, et al. Predictors of eHealth literacy and its as-
643 sociations with preventive behaviors, fear of Covid-19, anx-
644 iety, and depression among undergraduate nursing students:
645 a cross-sectional survey. Int J Environ Res Public Health.
646 2022;19(7):3766; PMID: 35409448. Available from: [https://doi.](https://doi.org/10.3390/ijerph19073766)
647 [org/10.3390/ijerph19073766](https://doi.org/10.3390/ijerph19073766).
- 648 15. Nguyen HTL, Vo THM, Tran TML, Dadaczynski K, Okan O, Mur-
649 ray L, et al. Digital health literacy about Covid-19 as a factor
650 mediating the association between the importance of online
651 information search and subjective well-being among univer-
652 sity students in Vietnam. Front Digit Health. 2021;3:1-10; PMID:
653 34713205. Available from: [https://doi.org/10.3389/fdgh.2021.](https://doi.org/10.3389/fdgh.2021.739476)
654 [739476](https://doi.org/10.3389/fdgh.2021.739476).
- 655 16. Đào Văn Phương, Phạm Thị Diệu Linh, Trần Linh Thảo, Nguyễn
656 Duy Phước, Đặng Công Sơn, Đặng Thu Trang, et al. Thói
657 quen tìm kiếm thông tin Covid-19 qua internet của sinh viên
658 năm thứ nhất Trường Đại học Y Hà Nội. Tạp chí Nghiên cứu
659 y học. 2021;145(9):260-8; Available from: [https://doi.org/10.](https://doi.org/10.52852/tcnchy.v145i9.361)
660 [52852/tcnchy.v145i9.361](https://doi.org/10.52852/tcnchy.v145i9.361).
- 661 17. Nguyen HT, Do BN, Pham KM, Kim GB, Dam HTB, Nguyen TT,
662 et al. Fear of Covid-19 scale-associations of its scores with
663 health literacy and health-related behaviors among medi-
664 cal students. Int J Environ Res Public Health. 2020;17(11):1-
665 14; Available from: <https://doi.org/10.3390/ijerph17114164>.
- 666 18. Nguyễn Thị Thảo, Dương Trung Đức, Dương Thị Trang, An
667 Hoàng Ngân, Đinh Thái Sơn, Lưu Ngọc Minh, et al. Kiểm định
668 thang đo năng lực sức khỏe về sơ cứu ban đầu trong du lịch
669 ba lô năm 2019. Tạp chí Nghiên cứu y học. 2020;126(2):123-8; 669

- 670 19. Ngô Thị Thu Hiền, Trương Quốc Anh. Năng lực sức khỏe
671 của sinh viên năm thứ ba, trường Đại học Thăng Long, năm
672 2017. Tạp chí Y học dự phòng [Internet]. 2019;29(1):126-
673 34;Available from: [http://www.tapchihocduphong.vn/tap-](http://www.tapchihocduphong.vn/tap-chi-y-hoc-du-phong/2019/01/nang-luc-suc-khoe-cua-sinh-vien-nam-thu-ba-truong-dai-hoc-thang-long-nam-2017-o81E207D1.html)
674 [chi-y-hoc-du-phong/2019/01/nang-luc-suc-khoe-cua-sinh-](http://www.tapchihocduphong.vn/tap-chi-y-hoc-du-phong/2019/01/nang-luc-suc-khoe-cua-sinh-vien-nam-thu-ba-truong-dai-hoc-thang-long-nam-2017-o81E207D1.html)
675 [vien-nam-thu-ba-truong-dai-hoc-thang-long-nam-2017-](http://www.tapchihocduphong.vn/tap-chi-y-hoc-du-phong/2019/01/nang-luc-suc-khoe-cua-sinh-vien-nam-thu-ba-truong-dai-hoc-thang-long-nam-2017-o81E207D1.html)
676 [o81E207D1.html](http://www.tapchihocduphong.vn/tap-chi-y-hoc-du-phong/2019/01/nang-luc-suc-khoe-cua-sinh-vien-nam-thu-ba-truong-dai-hoc-thang-long-nam-2017-o81E207D1.html).
- 677 20. Norman CD, Skinner HA. eHealth literacy: essential skills
678 for consumer health in a networked world. Journal of
679 Medical Internet Research [Internet]. 2006 [cited 2024 Jan
680 28];8(2):e9;Available from: <https://www.jmir.org/2006/2/e9/>.
- 681 21. Paige SR, Stelfox M, Krieger JL, Anderson-Lewis
682 C, Cheong JW, Stopka C. Proposing a transactional
683 model of eHealth literacy: concept analysis. J Med In-
684 ternet Res. 2018 Oct 1;20(10):e10175;Available from:
685 <https://doi.org/10.2196/10175>.

A scoping review of research on the digital health information literacy of Vietnamese students

Ngo Thi Huyen*, Ninh Thi Kim Thoa, Nguyen Hong Sinh, Doan Thi Thu, Duong Thi Phuong Chi

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

ABSTRACT

In the context of rising interest in health care practices and the strong digital transformation in the medical industry, the digital health information literacy has attracted researchers' great attention. As a part of the research project on the digital health information literacy among Vietnamese students, this article presents the outcomes of a scoping review that examined the studies pertaining to the project's topic. The main purpose of this review was to analyze the research objectives, methods, and key findings of the previous studies, in order to pinpoint the existing research gap on this subject. The examination utilized reliable international and national databases, with a specific emphasis on scholarly articles published between 2013 and 2023. The general findings suggest that when it comes to exploring the digital health information literacy of Vietnamese students, quantitative research methods are the most commonly used. The primary focuses of this research involve evaluating the digital health information literacy, identifying the factors that impact this literacy, exploring individuals' awareness of it, investigating the link between the digital health information literacy and health practice, and testing the digital health literacy literacy measures. The findings of the review offer insight into the existing research on the digital health information literacy among Vietnamese students, laying the groundwork for potential recommendations in future studies.

Key words: scoping review, digital health literacy, digital health information literacy, students, Vietnam

---

University of Social Sciences and Humanities, VNUHCM, Vietnam

Correspondence

Ngo Thi Huyen, University of Social Sciences and Humanities, VNUHCM, Vietnam

Email: ngohuyen@hcmussh.edu.vn

History

- Received: 19-2-2024
- Revised: 10-7-2024
- Accepted: 19-9-2024
- Published Online:

DOI :

Copyright

© VNUHCM Press. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

Cite this article : Huyen N T, Thoa N T K, Sinh N H, Thu D T, Chi D T P. **A scoping review of research on the digital health information literacy of Vietnamese students.** *Sci. Tech. Dev. J. - Soc. Sci. Hum.* 2024; ( ):1-1.